

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 54.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per

drukregel.

TONGEREN, DEN 20 NOVEMBER.

Indien de kiezers u den 26 oktober de meerderheid geven, dan zullen wij ons terug trekken en u de plaats overlaten met de verzekering van onzen plicht vervuld te hebben.

(Woorden van M. PERREAU in de zitting van den gemeente-raad van den 2° oktober 1875.)

Verbod der processieën te Luik.

Te Luik hebben de liberalen verleden donderdag weer eens getoond hoe verre hunne eerbied gaat voor de godsdienstige plechtigheden.

Over eenige maanden werden te Luik de processieën door het straatgeweld uiteengeslagen. M. Piercot, burgemeester, verbood de processieën en de wijze waarop zijne politie zich gedroeg, liet toe te gelooven dat de aanstokers der wanorde meer op hare bescherming konden tellen dan de vreedzame burgers die hunne jubilé verplichtingen wilden volbrengen.

Verleden donderdag moest er een jubilé-processie plaats hebben waaraan enkel Mgr de bisschop en de leden van het kapittel zoeiden deel nemen. Het publiek was zelfs niet verwittigd van het uitgaan dezer processie. Doch op het oogenblik dat de processie zich gereed maakte om de St-Paulus kerk te verlaten, werd de uitgegandeur der kerk door talrijke agenten van politie bezet.

Mgr de Moreau, deken van het kapittel, trad vooruit en vroeg wat dit betekende.

— Wij hebben een bevel gekregen antwoordde de politie-commissaris, wij moeten het uitvoeren.

— M. de commissaris, antwoordde de deken, ik verzoek u de processie te laten uitgaan.

— Ziehier mijne bevelbrief, antwoordde de commissaris, en hij toonde het besluit van den burgemeester Piercot.

De prelaat wilde vooruit gaan maar de politie drong hem terug de kerk in.

Mgr de Moreau nam eenige aanwezige personen tot getuigen van het geweld dat de processie aangedaan werd.

Mgr de Montpellier trad op zijne heurt vooruit en met eene bewogen stem zei hij tot den opperpolitie-commissaris: In naam der acht honderd duizend katholieken van mijn bisdom, protesteer ik als bisschop tegen het geweld dat men ons aandoet.

De commissaris was bleek en boog zich neer zonder iets te antwoorden.

— En als belgisch burger, ging Mgr de bisschop voort, protesteer ik tegen de schending onzer burger-rechten, tegen de verbreking der Constitutie; en ik zal recht vragen aan wie het behoort.

Er was zulke ontroering in de stem van Mgr de bisschop dat de omstaanders zich niet konden weerhouden.

— Leve Mgr de Bisschop, riepen alle aanhoorders.

De gereschtheid trok terug het koor in; de processie had niet plaats.

Deze feiten toonen eens te meer welken eerbied de liberale geuzerij heeft voor den godsdienst.

Stads- & provincie nieuws.

Mij dunkt, mijn allerliefste lezers, dat wij ons sedert een paar maanden, genoeg en misschien naar uwe goesting veel te veel met ons stedelijk politiek bezig gehouden hebben. Onze Tongersche liberalen hebben rust noodig. Zij zijn zoo ziek! Hun orgaan zelf heeft de spraak verloren. Laat hen slapen.

Nu eens van iets anders gekalt.

Er zijn allewijl te Tongeren twaalf paardenmarkten per jaar, die veel volk naar de stad trekken. Telkens dat het paardenmarkt is, komen er van links en rechts talrijke vreemde kooplieden in onze stad aan, tot groot profijt van onze hotel en logement houders, collijhuizen, winkeliers enz.

Ons stadhuis bestuur moet zich niet met den paardenmarkt dan om de verkoopers het standgeld te doen betalen.

Wij meenen dat de regering nog wel iets anders zou moeten doen.

Er heerscht op den markt een ongelooflijke wanorde. Paarden en menschen loopen daar door elkander en wie gedwongen is eenen foordag den markt over te gaan die kan zich gelukkig achten zoo hij er van afkomt zonder eenen arm of een been in den slag gelaten te hebben.

Het ware nogtans zoo gemakkelijk alle gevaar voor te komen! Drie vier of vijf honderd paarden die gemeenlijk te koop gesteld worden, kunnen gemakkelijk op de groote markt plaats vinden zonder dat daarom de doorgang aan de menschen benomen wordt. Men behoeft slechts te bevelen dat de paarden op zulke wijse moeten geplaatst worden dat er altijd eene ruimte zij van een paar meters langs de huizen en dat de trottoirs altijd vrij blijven.

Wij roepen daarop de aandacht van onze bestuurders.

Een banket aan M. Perreau.

De tongersche liberalen gaan een banket aanbieden aan M. den burgemeester Perreau, ten einde hem hunnen dank uit te drukken voor de diensten welke de oude voorzitter der katholieke associatie aan de liberalen bewezen heeft.

Dat politiek schandaal zal dezen avond plaats hebben in het lokaal der liberale associatie. Met den ouden kazakdraaier wat te vleien hoopt men dat hij zal toestemmen nog eenigen tijd burgemeester te blijven, ofschoon hij plechtig beloofd had zijn ontslag te geven indien de katholieken den 26 oktober de bovenhand behaalden.

De Postrijder ziet van hier wat er op dat smulpertijde gaat gebeuren.

Na, pro forma, zoo wat weerstand geboden te hebben zal M. Perreau opstaan en, met tranen in de stem, juist gelijk eertijds toen hij op een katholiek banket eenen toast aan den heer minister Jacobs droeg, zal hij dezen avond zeggen dat het hem onmogelijk is te weerstaan aan het verlangen zijner nieuwerwetsche vrienden en dat hij zoo lang mogelijk zal voortgaan den liberalen burgemeester te spelen.

Om te eindigen zal de oude president der katholieke associatie, met de hand op het hart deze woorden herinneren van zijnen omzendbrief van 5 juli 1872: « Het zijn leguimen die zeggen » en schrijven dat ik tot de liberale partij ben » overgegaan !!! » — (Langdurige toejuichingen.)

Uit Jessoren meldt men ons het volgende:

Ter gelegenheid en om de nagedachtenis te vereenigen der decoratie van het Burgerkruis van 1^e klas aan zijnen Burgemeester Delvaux, door Vorstes gunst, toegekend was het dorpje Jessoren, den 11 november 1875, in feestgewaad uitgedoscht; de vaderlandsche vlag wapperde, de kanonnen bulderden, de trommels roffelden, de klokken deden hare metalen stemmen in het ruim weergalmen, gejuich en vreugdekreten vervulden de lucht, op ieders gelaat kon men de vergenoeging en de tevredenheid lezen, ter oorzake van dit Gemeentefeest.

Rond 2 uren namiddag begaven zich de leden van den Raad, vergezeld van eenen menigte volks, naar de woning van den heer Schepen Van Vinckerooy, om aldaar eene schoone marmeren pendule, aangekocht door vrijwillige giften der Gemeentenaren, te gaan afhalen, ten einde dezelve aan den heer Burgemeester, als een geschenk van achting en erkentenis, aan te bieden. Terug gekeerd zijde tot aan de Burgemeesters woning, die prachtig versierd was, genaakte den stoet eenen heerlijken praalhoog, voorzien van het volgende jaarschrift:

VOORWAAR, ELK RECHTZIJNIG JESSERENAAR BETUFT INNIGE ERKENNENS, WARE ACHTING, VOOR ZYNER DRAGEN BURGEMEESTER, DELVAUX.

Daar ontving de Heer Burgemeester, die borst versierd met het erekruis, den stoet en bood den Gemeente-raad den eerewijn aan.

Allen binnen geplaatst zijnde, nam de Heer Lamotte, gemeente raadslid, in name van den Gemeente-raad, het woord om het voornoemd geschenk aan den Heer Burgemeester aan te bieden en over te geven. Die heer heeft zich van zijne taak meesterlijk geketen; in eene hartroerige indrukwekkende en liefdevolle aanspraak heeft hij de lange loopbaan en het bijna veertigjarig bestuur van den Heer Delvaux, als Burgemeester met de levendigste kleuren afgeschetst en Hem veel geluk en heil en nog menige jaren als bestuurder der Gemeente toegewenscht, waarna er eenen gezondheidsdrank op het lang leven van den Heer Burgemeester voorgesteld werd.

Deze heildrank werd door allen toegejuicht door het luide geroep van: Lang, nog zeer lang leve de Heer Burgemeester!

De gedecoreerde was door deze aanspraak en door die vreugdekreten zoo zeer getroffen dat tranen van blijdschap en erkentenis over zijne wangen biggelden. Door zijne hooge jaren en onpasselijkheden niet, op eene voor hem voldoende wijze, zijne welmeenende dankbetuigingen kunnende uitdrukken, verzocht hij den Heer Van Dyck, oud Gemeente onderwijzer, zulks in zijne plaats te willen doen. Aan dit verzoek toestemmende, stond de Heer Van Dyck op, om in name van den Heer Burgemeester, het woord te voeren. In eene kieseche en voortreffelijke aanspraak deed hij de innige erkentenis van het hoofd der Gemeente mitblijken: hij bedankte zeer grondhartig 1° Den Heer J. Lamotte over zijne zoo even gedane schoone aanspraak, 2° den heer A. Groven over zijne gepaste aanspraak aan den Heer Burgemeester op den dag der Gemeente-kiezing, 3° de heeren leden van den Raad over hunne bijzondere medewerking ter oprichting van dit Gemeentefeest, 4° al de Gemeentenaren over hunne milde bijdragen voor het aankopen van het geschenk. Kortom, aan allen drukte hij, met liefdevolle woorden de dankbetuigingen en erkentenis van den Heer Burgemeester uit over de ware achting en de ongeveinsde verkleefdheid, waarmede zij allen, ten zijnen opzichte, bezielde zijn.

Ten slotte droeg de spreker een toast op de welvaart, op den vooruitgang en op de eensgezindheid der vredelievende Jessorenaren, voor. Die voordracht werd met een donderend handgeklap luidruchtig en eenparig toegejuicht. De heer Creten, van Tongeren, bij wien het geschenk ge-

kocht is geworden, bedankte daarna, in korte en hartelijke woorden al de inwoners van Jessoren en wenschte den Heer Burgemeester nog eene reeks van jaren, ten einde nog lang aan het hoofd van zulk eene weldenkende gemeente te blijven. In den vooravond werd er menige ton bier, op de gezondheid van den heer Burgemeester, geleefd; s'avonds namen de leden van den Raad, alsmede een vijftigtal gemeentenaren deel aan een voortreffelijk avondmaal, dat op Burgemeesters bevel voor allen bereid was.

Onnoedig te zeggen dat tijdens en na dit soupé de beste orde de oprechtste eensgezindheid en de ware tevredenheid heerschten.

De gedachtenis van dit feest zal onuitwischaar in het geheugen der Jessorenaren geprint blijven.

De **POSTRIJDER** van heden is vergezeld van een bijvoegsel.

De personen die een abonnement aan den **Postrijder** nemen voor het jaar 1876, zullen het blad gratis ontvangen van den dag humer inschrijving tot nieuwjaar.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn den 5 en den 4 december in het *hôtél de l'Europe* van 8 uren tot middag. In het oogziken gesticht den 5 december van 2 tot 4 uren.

L'ILLUSTRATION EUROPÉENNE, qui compte déjà cinq années de succès, commence sa sixième année d'existence de la façon la plus gracieuse. Elle mettra à même chaque souscripteur à la 6me année de se procurer, moyennant 2 francs, une gravure sur acier, dont la planche a coûté 10,000 francs et qui, due au burin remarquable de notre compatriote J. Demanzez, représente LA BONNE AVENTURE, d'après le tableau de Navez, ancien Directeur de l'Académie de Bruxelles. Cette gravure coûte 20 francs pour toute personne non abonnée à L'ILLUSTRATION EUROPÉENNE. Il sera de plus attribué à chaque abonné un n^o qui donnera le droit de participer à un tirage au sort, dont la prime consistera en un tableau sur toile, richement encadré, d'une valeur de 1000 francs, tableau dû au pinceau de G. Braons et représentant LA JEUNE FILLE AU BOUQUET. Le prix minime de son abonnement annuel (fr. 10,50) rend cette charmante publication accessible aux bourses les plus modestes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik:

Tusschen de incidenten welke de afgrijselijke ramp van Marihaye gekenmerkt hebben, haalt men trekken aan die van de wonderdadige koelbloedigheid en de zeldzame verkleefdheid onzer mijnwerkers getuigen.

Twee werklieden bevonden zich in eene groef toen de ontploffing plaats had. Ondanks de raadgevingen van zijn makker, die hem smeekte zich te verroeren, wilde zijn gezelschap overhaastig de vlucht nemen.

Hij vertrok terwijl de andere mijnwerker, die wist hoe gevaarlijk het was de gaanderijen te doorloopen, naar het grauwwater zich had verspreid gerust op zijne plaats bleef, met den buik tegen den grond gelegen om vrijer te kunnen ademen. Eenige uren later ging zijne lamp uit; er was geene olie meer in. Gedurende achtien uren, bleef hij in dezen verschrikkelijken toestand, te midden van de grootste duisternis, wachtende tot dat men hem hulp zou hebben aangebracht.

Eindelijk kwam de hulp aan en hij was gered. Op eenige stappen van daar vond men het lijk van den anderen mijnwerker.

Eenige oogenblikken na de ontploffing ontmoette een ander mijnwerker eenen groep werklieden, die de wijk namen. Hij dwong de meesten stil te blijven, en zich nevens hen neer te leggen. Degenen, die zijne raadgevingen niet gevolgd hadden, betaalden hunne onvoorzichtigheid met het leven; de anderen werden ongedeerd boven gehaald.

— Men schrijft uit Brugge, 17 november:

Dezen morgen, al vroeg, werd alhier het gerucht verspreid dat in den nacht eene zware misdaad was gepleegd geworden. Men sprak van een landbouwer, die gisteren een paard verkocht had en die door jagers van ons garnizoen van zijn geld beroofd en in 't water geworpen was. Wij hebben hierover de volgende inlichtingen ingewonnen:

Twee landbouwers de een van Couckelare, de andere van Bovekerke, waren naar den paardenmarkt gekomen. Deze van Couckelare had een paard verkocht en had hierdoor eene zekere som geld bij zich; de andere was ook goed voorzien; zij waren afgestapt in eene aanspanning in de Smedestraat. Na aloop der paardenmarkt waren de twee vrienden in verschillende herbergen in stad gegaan en eindelijk in drinkplaatsen in de Vuldersstraat, alwaar zij aan het redekavelen geraakten met een burger en drie jagers, die zij trakteerden. Onze kooplieden trachtten allengs zich van die gezellen te ontmaken, en zich langs de svest te middernacht verwijderende, om naar de Smedestraat te gaan, werden zij achtervolgd door de vier kerels, die hun langs de vesting aanvielen. Op die aanranding is de persoon van Bovekerke weggevlucht, maar deze van Couckelare werd ten gronde geworpen

en van al zijn geld beroofd. De gevluchte, op het hooren der hulpgeroepen van zijnen kameraad, dacht niet anders of hij was in het water geworpen waarover hij aan de politie kennis gaf en waarom men heden morgen opzoekingen in het water deed. Maar de Couckelarenaar, na door zijne aanraders verlaten te zijn geworden, had zich verscholen achter eenen molen en kwam op zijne heurt met den dag naar de politiewacht.

Het schijnt dat de vier daders dier crimineele zaak reeds gekend zijn. De justitie heeft een naastig onderzoek er over geopend.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Drie jongelingen gingen sedert eenige dagen bij den gekenden restaurateur Vefour smullen met eene verbijnde lekkerbekkerij. Zij waren zeer innemend van manieren en kenrig gekleed, alsmede de dames die zij medebrachten. Zij zagen er als rijke jongens uit en betaalden rijkelijk hunne groote uitgaven. Nogtans had men sedert eenige dagen in de kas twee valsche banknoten van 100 fr. gevonden. Er werd opgelet en donderdag avond betaalden de jonge lieden met twee banknoten van 100 fr. De overste van het gesticht deed hun beleefd opmerken dat de banknoten valsche waren. — Welhoe! riepen zij verbaasd uit, zijn die banknoten niet goed? Maar wij kunnen u niet het slachtoffer maken eener dwaling van onzen bankier: wij gaan u in geld betalen. Dit gezegd zijnde, haakte ieder zijnen overjas af, en, terwijl elk in den zak taste, maakte zij gebruik van een gunstig oogenblik om te vluchten. Zij werden in den tuin vervolgd door de bedienden, aangehouden en naar den post geleid.

Een groot ongeluk is dezer dagen voorgevallen in den omtrek van Langeais, departement Indre-et-Loire. M. Genty, grond-eigenaar te Langeais, en zijn schoonzoon M. Archambault, gingen samen op jacht. Rond drie uren namiddag jaagden de honden een jongen hert uit; terzelfder tijd kwam een vos in volle snelheid op de jagers aangelopen. M. Archambault den vos bemerkende, zette zich met eene knie op den grond en legde op het hier aan terwijl M. Genty, die twee meters achter hem stond, zich insgelijks bereidde om te schieten.

M. Archambault gaf vuur, sprong daarop terstond recht en deed eene beweging links om den uitslag van zijn schot te zien. Op hetzelfde oogenblik schoot M. Genty, die deze beweging niet had voorzien, zijn geweer af.

M. Genty, die opmerking niet begrijpende naderde zijnen schoonzoon, en hem eensklaps ziende bleek worden en wankelen, ving hem in zijne armen op, uitroepende:

— Wat scheelt u?

Doch M. d'Archambault gaf geen antwoord; zijne oogen vielen toe en hij zakte ineen. Zijn schoonzoon bemerkte alsdan dat zijn schot den ongelukkige getroffen had, die de gansche lading in den rug had bekomen; daarenboven waren de kleeren van het slachtoffer door de vlam van het geweer in brand geschoten. M. Genty vol wanhoop, liepspoedig hulp halen, doch alles was vruchteloos, de dood was oogenblikkelijk geweest. M. d'Archambault was 29 jaren oud en laat eene jonge weduwe met een klein kind achter.

Dezer dagen hebben zich te Lamastre, in het departement der Ardeche, aardbevingsschokken doen gevoelen. Men heeft er tot drie verschillende geteld en zij werden gevolgd door een dof verwijderd gerucht.

De stad Chatouroux is een voorbeeld van politieke onverschilligheid. Meer dan een jaar heeft zij voortgeleefd zonder gemeente-raad. De kiezers werden tot zeven maal bijeengeroepen, doch er waren noch kiezers, noch kandidaten te zien. Eindelijk op 51 oktober haastleden is men erin gelukt de kiezing te doen plaats hebben en een gemeente-raad samen te stellen.

Men meldt uit Sedan dat op 25 november aanstaande te Bazeilles, onder voorzitterschap van den aartsbisschop van Reims, een gedenkteeken zal ingehuldigd worden, aan de gedachtenis der fransche soldaten die gesneuveld zijn in de bloedige veldslagen, waardoor gemeld dorp geheel vernield werd.

In eene gietery van Parijs is een groot bronzen standbeeld gegoten van Leopold I, koning der Belgen, welk beeld bestemd is voor de stad Bergen.

Italië.

Omtrent drie honderd schrijftafeltjes van een Romeinse bankier, bij de opgravingen te Pompei gevonden, verneemt men het volgende. Bijna alle boeken, die uit drie tafeltjes bestaan, zijn aan de vier binnenzijden met was overtrokken en met lijn geschrift beschreven. Zij bevatten de uitwerking van een contract over een zekere som gelds, welke tegen bepaalde rente geleend is, en dat als volgt: 1° Verklaring van den schuldenaar, dat hij eene som ontvangen heeft (het bedrag staat altijd in woorden, nooit in cijfers geschreven) van haar op een bepaalden dag terug te betalen met de rente; 2° de opgave van den datum, de korte namen der